

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDASZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

27000 szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési caupán a kiadónál lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadónálvalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilatkozatok minden külső tények a szerkesztéshez küldendők.

Hirdetési díja: három hasábol petitiór 5 kr. — Nagyobb és többesüri hirdetések jutányosan eszközölhetők.

Bélyeg minden beíratással 30 kr.

NYILTÉR GARMOND SOR: 20 kr.

B-Gyarmat, április 28.

A helyzet képe nem olyan Magyarországon, mint azt sokan gondolják, bár kormányunk és társadalomunk mindent elkövet annak javítására. Még mindig messze vagyunk a nyugati államok kultúrájától.

Ha nyugatról Szilézia, Ausztria vagy Stírnia — a szép, a kultúra magas fokán álló országok — felől jön hozzánk az idegen, a mint hazánk halálát átélté, letarolt erdőket, rendellenül épült falvak és szegényes, kinézésű szulaviskákat lát mindennek.

Ha a falusi nép s iparosaink nagy részének házába lépünk — s pedig nemcsak a tótok, oláhok lakta vidéken, de a magyar helyeken is — a piszkos, néhol valóságos földalatti, nedves, soha nem szellőztetett lakásokban, a szó szoros értelmében dögleletes a levegő. Ez pedig még nagyobb városainkban is így van, hol néha a fényes főbb utcák szomszédságában elég sárpiszok és legnagyobb rendtelenség látható.

Nézünk meg egy stíriai vagy sziléziai paraszt házáat, rögtön belátjuk, mily óriási a különbség, s azt: hogy mért legnagyobb a halandóság az összes európai államok közt Magyarországon, s mért dől a járvány állandóan a gyermekek között.

Míg a nyugati államokban ezer közt 180—190, legfeljebb 200 körül van az 3 éven alól elhalt gyermekek száma, — Oroszországban 403, nálunk 4—500 gyermek hal el: s így csaknem fele vesz gonoszul. Tehát még a muszkánál s így Ázsiánál és oroszabbal vagyunk.

Mi nagy hangon szoktunk beszélni, de bármi sokat tartunk is népünk erkölcsi és szellemi tulajdonairól: a rend iránti érzék és törvénytiszteletéről alig van fogalmunk, s ebben gyakran a felsőbb osztályok sem tesznek kivételt.

Hogy milyen a vidéken a jogállapot és közbiztonság, arról meggyőződhet mindenki, ki újságot olvas. Czigányaink valóságos törvényen kívül állnak, nem parancsol nekik senki: hol sokan vannak nem „lopnak”, de a szó szoros értelmében rabolnak a kertekben és ház körül: nincs ellenük védelem, valóságos csapás az, szegényére a civilizációnak. De középünk is nagyon elvadult: a testi fenyték el terén töltve, nem fél senkitől: a törvényt másnak is — különösen az emberi élet elleni merényleteknél — nagyon enyhé és ruganyos.

Míg a nép fűtykés és doronggal, a magasabb osztályok kard és pisztolytal intézik el „ügyüket”. Nálunk van a legtöbb párbaj az egész világon.

Igy állván a dolgok, azt hinné az ember, hogy talán nincs közigazgatásunk, nincsenek törvényeink? Dehogynincs: sőt sok is. Csak az a baj, hogy nincsenek végrehajtva.

Nem a tényleges viszonyok s a szükségnek megfelelő, de — mert törvényhozóink sőt minisztereink is a modern nyugati áramlat után indulnak, angol franczia mintára és szellemben meghozzák a törvényt. A miniszter leködli a vármegyéhez, az alispán kiadja a szolgabírnak, ez ismét a körjegyző és községi bírónak. Tehát ugyazólván a közigazgatás összes szálai s a végrehajtás az utóbbiak kezében egyesülnek.

A ki ismeri a körjegyzői intézményt s a falusi hírt — a kit különben is maholnap kötelel kell fogni — tudja mit jelent ez. Nem itéljük el az egész osztályt, mert van köztük sok derék munkabíró ember, de a ki tudja, hogy a körjegyzők, mennyire túl vannak halmozva munkával, a ki olvassa a lapokat, hogy a kéltő ellenőrzés vagy más ok miatt — mennyi fegyelmi és bünrádi eljárás van ellenük folyamatosan: család, szikkasztás s más ráadás alapján, úgy hogy volt eset, hogy egy megyében a körjegyzőknek éppen fele állott kereset alatt, — a ki tudja továbbá, hogy mily nivón áll egy ugynevezett „községi bíró”, — az tisztában lesz közigazgatásunk állapota felől.

De úgy van ez a társadalmi téren is. Mint hazánk nagy költője mondja: „anni inni” jól tu-

dunk, e mellett sokat beszélünk, minden alkalommal szónoklatokat tartani, éljenek, sőt pillanatra lekesedni is; ehhez értünk, — de azzal aztán megis tettünk mindent, e mellett egy néz ki ez az ország, mint koldusos a ruha.

Téved azonban — ki azt hiszi, hogy századok mulasztásait néhány év alatt helyrehozni a ex állapotokon rögtön segíteni lehet. Ehez állandó és kitartó munka, és nagy idő kell.

Igyekszünk a népet nevelni, hogy a rend iránti érzék, a törvény és felsőbbség iránti tisztelet gyökeret verjen lelkében, akkor nem lesz szükség annyi \$ ra, s eljutunk oda, hol Európa első s valódiilag művelt nemzetei vannak.

Tanügy.

(Polytania.)

A b-gyarmati egyelőre egy osztályból álló állami elemi iskolájának Elefánty Imre okl. tanítónő vezetése alatt áll. Tekintve, hogy ezen új intézet csak múlt évi november havában, tehát akkor, midőn a szorgalmidő már rég kezdettét vette meggyújtott, beépítésére kedvezetlen, a mennyiben az iskolába összesen csak 16 tanuló iratkozott be.

Az ott érelt fegyverem, rend és torgalom kiváló-nok mondható.

A tanítónő felvíván megasztos haladását, kötele-ségei teljesítésével megelégedésemet teljesen kivirva. M nd a négy osztályban a törvény által kizabott tantárgyak-ból a gyermekeknek bátran, szabatosan és kifogástalanul minden egyes kérdésére megfellelt.

Az első osztályu apró gyermekekkel az írás tanításában elért eredményt van törvényszám eredetiben köz-igazgatási bizottságunk beírta, a mi Elefánty Irá pártján szorgalmát és kitartását leginkább emeli.

2. A b-gyarmati ír. iskola IV. osztályában alkal-mazott Bretl Mór igazgató tanító összesen 85 fia s leányt dícséretes eredményre vezet.

3. A b-gyarmati ír. ipariskola tanítónője, a ki egyezményen az ír. iskola egyik osztályában egyes tan-tárgyak tanítására is kő elvezetett, az ipariskolában, mint szakképzett tanítónő teljes odaadással és kiváló ered-ménnyel végzi kötelezettségét. Minthogy azonban az elemi-iskolákban a szakzerű tanítás s fennálló miniszteri ren-delettel szigorosan tiltatik, meghagytam az iskolásteleket, miszerint a tanítói személyzet szaporításáról gondoskod-jék, mivel a jövő tanév kezdettől ily vizsák állapot a vármegyéi eskühelyén történi nem fog.

4. A b-gyarmati állami segélyezett községi pol-gári iskola négy osztályában a német nyelv, a kézimunka és torna tanítására kinevezett Andorfy Erzsébet tanítónő előadásai módorát és a tanításban elért eredményt fűze-lesen megvizsgálván, azon meggyőződésre jutottam, mi-szerint bár nevezett tanítónő a felhívásait I. és III. osztályban a német nyelvet a megkívántató ügyességgel kezeli, az előirt tananyag, különösen pedig a III. osz-tályban az alaktani rész még sok kívánni valót hagy-bára. Ezen elmaradás szerintem abban fele magyaráz-tás, hogy a tantárgy tanításával megbízott tanítónő s a mult tanévben húzamos ideig betegeskedett, Andorfy Erzsébet tanítónő pedig csak a tanév folyamán kezdte-tett ki.

5. A persei r. k. iskola úgy külsőleg, mint belső-leg is teljes kifogásolás alá esett. A tanterem, melyben 40 tanköteles nyet oktatás, igen szűk és alacsony, szn-feltöltésként fogva a bentlévő levegő fojtó s károsító.

A padok hasznavehetetlenek, asztaloknál oly kes-kenyek a maguk, hogy azon imi nem lehet. S tekintve hogy a rozoga padok még lábderékkel sincsenek el-látva, a szegény gyermekek többi óráhozragi testi ép-ségük rovására a levegőben lógnak.

Korács Lajos az ott alkalmazásban levő tanító ta-lajdonképpen vagy mesterséggel foglalkozik, így tehát a gyermekek leginkább csak a képzés olvasás, számtani és írása oktatásnak.

Az érelt tanteremnek csak egy.

Az iskola környéke piszok és bökögjérd ár.

Jelzett tényleti állapotok megismerésére néve örömmel jelenthetem, miszerint Dr. Kappdorfer Lajos Sárolya legújabbban kinevezett pifbános s felkes tanúgy-barát igérelt bírom, hogy a hatásköre alá tartozó r. k. iskolákat lehető legtovábbi idő alatt a törvényben elő-írtaknak képest rendbe hozza.

6. A sarolyi r. k. iskolában elhelyezett padok zint-tén hasznavehetetlenek. A tanterem szűk, különben a cselnek megfelelő. Ottletem alkalmával az iskola szűkelet a tanításban elért eredmény felhívásigalható nem volt.

7. A fűlek-kovacsi r. k. iskolahelyiség a törvény kívánalmait kielégíti. Nagy István az ott alkalmazásban levő tanító oklevéllel ugyan nem bír, de azért olvaska, írta, számtani és földrajzban biológiai ügyességgel oktatja a gyermekeket.

8. A mohorai r. k. iskolát 71 mindennapi tankö-teles látogatta: az ott elhelyezett padok cefiszerűlemek-nek bizonyultak; egyébb felmérés az ismeretlen. De te-kintrve, hogy a tanterembe való bejárat körülfal az udvarból veszt, misztal az ajtó nyitáskor a vezedelmes légáramlat a gyermekek egészségére hátrányos van, meghagytam a községi bírónak, hogy e baj eltávolítá-sáról a nagy szűnül beálltával gondoskodjék.

Az itt érelt tanításban siker jónak mondható: megfellelt rajta, hogy Radits Alajos ottani pifbános s iskolaszéki elnök iskolája iránt érdeklődik.

9. Nagy és kis-halapi r. k. iskola túllomottataga s rozoga cefiszerűten padjai miatt kifogásolás alá esett Hubert János ottani fiatal szakképzett tanító hivatalma-rúen régi kötelezettségét. Az iskola kibővítését és s tár-keleten tanítói laká rendbehozását a községi bírónak s iskolaszéki elnöknek meghagytam.

E helyről tiszteletteljesen meggyezem, miszerint a legutóbbi időben Hottoritsky Károly b-gyarmati r. k. egyházközségi tanfelügyelőjével néhány iskolát me-mélyesen felhívagáltam s azon meggyőződésre jutottam hogy nevezett egyházközségi tanfelügyelő hivatalával szo-rós kapcsolatban álló tanügyi adminisztrációt érelt ügyeinek rendezéséhez egész erélylrel hozzáfogott.

(Vége kör.)

A felvidéki Magyar Közművelődési egyesület felhívása.

Tizenegy éve immár, hogy a Felvidéki magyar ér-telmisége megalkotta az első magyar közművelődési egye-sületet. Erkölcsi sikernek nem volt híján tizenegy éri működésünk: sőt ma már oly alkotásokra is tekinthetünk vissza, melyek grémiozást is hoztak. Számos kin-dedőreok terjeszté s szövekrészeti felvidéki 11 törvény-hatóságban a magyar szót; támogatják az iskolákat, me-lyek tovább mennek a kiadókörökben eládkozott gyer-mekeket; a felvidéki oktatásra magyar nyelvű tanfo-lyamokat létesítettek, terjesztik a nép körében jeles iróink műveit; megalkalmat indítottunk a magyar színműt-fűlkörökben; államsegélyvel fenntartunk két felfarag-tási tanműhelyt; előkeztünk egyháziul minden a mi a rendelkezésünkre álló eszközökkel alapcsabály-műrd céljaink, a magyar nyelv és a magyar szellem terjesztése, népünk szellemi jólétének előmozdítása érde-keben lehetséges volt.

Ámde, ha bizonyos elégtétellel tekintünk is vissza eddigi működésünkre; ha hála köszönettel veszők is a magyar közvélemény jóakarattal, melyek törekvéseinket mindig kísérte: be kell látnunk mégis, hogy kitűzött nagy céljainkat elérni a mostani eszközökkel nem le-het és azoknak csak megközelítése s vagyoni erők je-lentékeny gyarapodását igényli.

A cél, melyet követünk, nemcsak egy vidék ér-dekét képezi, érelke az az egész nemzetnek. Mi a nemzeti egységet irtuk szándakra, melyet e szellem, a mű-valóság egysége terem meg s midőn ez irányban a Fel-vidéken működünk, működésünk az egész hazának szol-gál tudára.

Midőn jelen kör felhívásunkat szemmel kibocát-juk, a haza minden hazafis polgárához intéztük tehát azon kérést, hogy egyesületünk tagjai közt belépni, szellemi és anyagi hozzájárulásuk magasztos céljaink elérését előmozdítani sziveskedjék.

Nyitra, 1893. április hava.

Első helyen

az igaz. várm. megbízásból:

Dr. Kostonaky Géza,

egyes. jegyző.

Czura István.

Gazdászati.

(A nógrád vármegyeyi gazdasági egyesület elnökségének évi jelentése.)

(Polytania.)

A fajbaromfi-tenyésztés, emelése érdekében egyesü-leltünk 230 dr. fajbaromfi tojást szerezte be; melyeket a vármegyeyi közlombórsz részeitben lakó azon érdias tagja-inknak, kik 1 frtos tagdíjakat április hó 1-ig az egye-sület pénztárába befizették 10—10 drbjával díjmentesen engedünk át.

A sertés-orbánca elleni véddobozok költségénélrind-nyatunkban kitölti öszeg erejéig fogantatásit.

500 frtal jártul egyesületünk a amitl m. kir. földművelésügyi miniszterium által engedélyezett Szécsény-ben és Fűleken megtartott földjárásokhoz, mely alkalmakor Szécsényben 31 drb anyakacsa ugyanannyi idei csikóval, 22 drb 1 éves kacsa-csikó, 13 drb 3 éves kacsa-csikó, 9 drb 2 éves kacsa-csikó és 6 drb 1 éves macská, összesen 31 drb anyakacsa csikóval és 50 drb csikó vezetett el. Fűleken 18 drb anyakacsa ugyanannyi idei csikóval, 4 drb 4 éves kacsa-csikó, 8 drb 3 éves kacsa-csikó, 10 drb 1 éves kacsa-csikó és 1 drb 1 éves macská mutatattak be.

A szíriai hangverseny, mely ápril 22-én tartott, egy szellemileg méltó anyagilag győztes sikerült, ami (kép a Dnyenfeld gróf család érdeme: mert míg a Gróf ur személyesen működött közre a fényes társaság egybegyűlésén, addig a méltóságos asszony, kis grófné és kis grófok 25-30 drb értékben tombola tárgy ajánlataival emelték a tombolajáték anyagi értékeit, s kedves családjuk és nagy kíséretükkel pedig igazán inposszussá tették a közönség kisorúgását. A szereplők közül legnagyobb tapsvihart arattak: Szirányi Gabriella s Lőrincz Erzsike kisaszonnyok és a kis V éres világtalan Klein Ilonka Budapesti, akit a közönség színi nem akaró eljénés között többször visszatartott a színpadhoz. Nem kevésbé érdekes részét képezte az estélynek Luchkovicz Imre ur tündök művésze találat humoristikus előadásai. Plachy István ur szintén feltűnt egy humoristikus versnek jóízű előadásával. A hangverseny főnyereségek nem kevéske része volt még a rendezősek derék előke Veres János urnak, aki daczára gyengélkedésének, fáradsáttalan odaadással működött közre minden tekintetben, amelyért neki a rendezőség ez uton is köszönetet mond. Végül ami a mulatság anyagi oldalát illeti, emlékeztet őta nem mulasztott fel szíriai mulatság ily eredményt. Az összes bevétele megközelíti a 200 forint s tisztán fog maradni körülbelül 120 forint; amelyről részletes számadásunkat a legközelebbi számban közöljük.

A balassagyarmati ügyvédi kamara, melyhez mint tudjuk a b-gyarmati és ipolygáti kir. törvényszékek területén működő ügyvédek tartoznak, tisztújító évi rendes közgyűlést máj d. e. 10 órákor tartja Balassagyarmaton a városi ház tanácstermében. Mint értesült Farkas Ferenc, aki a kamara elnöke lépte őta ügyvéti majd tükári állást töltött be. — a tükársági tisztségreől visszavonul.

A Ludovika akadémiába eddig három család folytamatott a városi ügyvéti, névszerint: Borbás György kis-teremnek közigazgató Sándor fia érdekében, Dapay Béla kéri birtokos Ernő fia érdekében és Veres Ernő (berencsényi) László fia érdekében.

A vadkerti r. k. esperesi kerület papsága f. hó 27-ikén városunkban tartotta tavaszi gyűlést. A gyűlést, melyen Ngos és Pót. Farkas Mihály kanonok-esperes elnököl, a templomban Pót. Holtorinszky Károly h. alesperes által mondott ünnepélyes sz. mise előtte meg. Minthogy Pót. Holtorinszky Károly a kerület eddigi jegyzője időközben alesperessé és egyb. tanfelügyelővé lett kinevezve, előbbi tisztségéről lemondott, s helyébe jegyzőnek egyhangúlag Pót. Nyírjónászy János csesztrei plebánus választotta meg. A gyűlés után a kerületi papság tisztelettel Holtorinszky Károly, h. alesperes fényes ebédet adott, mely alatt természetesen a toasztokban sem volt hiány. Ugyanezen napra a Pót. kerületi papság közreműködése mellett végzett a b-gyarmati r. k. fogházi rabok, száma 167-en, huszrét gyónásukat a fogházi kapóházban, melyet az alkalomra Pokorny Gusztáv fogháztanfelügyelő nagyzerében felkínált. Ugyancsak e napon délután vonultak a templomba Litavay József főhadnagy vezénylete alatt a helybeli honvédségi zászlóalj legényei, száma 73-an, hogy elévgyezték huszrét gyónásukat. Mielő dicseret illeti a zászlóalj parancsnokságát, hogy nemcsak a legénység katonai kiképzetetéséről gondoskodik, hanem egyuttal alkalmat ad, nekik vallási kötelezettségei teljesítésére.

Tíz. Imet tőz pusztított vidékünkön, ugyanis a szelvényi határban levő gazdasági épületek ápril 23-án d. u. 2 órákor tüzet fogtak s a nagy szélben elejétől végig elhamvadtak. Mentésről szó sem lehetett. Nándorban csütörtökön ápril 27-én borzaskó tűzvész pusztított s csak az ottani derék tűzoltóknak köszönhető, hogy az egész falu nem hamvadt el. Tizenhárom ház és számos melléképület lett a tüz áldozata. A károsultak mánap az alispánnal kértek momentán segélyt.

A F. M. K. E. nógrádi főkegyelének választmánya április 22-én Kövy Tiradár előkötése által ülést tartván, a málnapataki óroda megújításának programját végleg megállapította. A megújítási ünnepély határnapjára gr. Degenfeld Lajos főispánnak a méltóságos fogja kitűzni, e tekintetben mégis azon óhajnak adását kifejez, hogy a megújítási ideje a vármegyei közgyűlés után, tehát június hónapnak első felére halasztassék, hogy Scitovsky János alispánnak is részt vehessen az ünnepélyen. Az ünnepély Hrk Jánosnak megnyitót beszédjével kezdett, ezt követné az előki beszéd, majd próbavígás az óroda gyermekkel, végül választmányi ülés, mely alkalmából felterjesztés történik a vallás és közoktatásügyi miniszterhez a Málnapataki létesítendő Állami elemi iskola tervezése iránt.

A szély-sósári földő május bára közepén a közhasználatnak újból megnyitják. Örömmel jeleznek a hirt, melyet nemcsak a szomszéd emberiség, de az állami vagyon polgárság is bizonyára hasonló örömmel fog. Örvölő, legkivált, ha még hozzáteszük, hogy az uradalmi felügyelőség a földben több rendbeli javítást fognakosított, s befőtli ujra Stóiz Izsák, a jó hírnévű kőművet, nyerte meg.

Előző választás. A b-gyarmati irr. btközség múlt szombatban tartott közgyűlésén újból és egyhangúlag előkötéssel választotta Elfer Ede kerest. Önk és a Nép-bank népszere elnagyzásként. Előkelő hiányzói tagokból álló köldöttség, melynek tagja volt a Szabbi is, adta tudtára a kitűzött választást Elfer úrnak, kérve őt a nem minden tehermentőli tisztség elvállalására. Mi is színtelen ádöröszölő őt, jól tudván, hogy fontos állására nemcsak föggetlensége és képzettsége, de különösen lemet ceciliánus, békés természete ajánlák Elfer urat.

A tükér. E borzaskó út átkötő rubrikája lett a lapoknak s a megvénben már előfordult tükér után szintén rettegve gondolunk mindig a következökre, mert legközelebb a könyvelési vizsgáztatás, sokszor a gonnyasg tartja hajnalon fejünk felett a vész kardját. Szükséges tehát, hogy a helyhatóságok mindenütt a leg-

ébrebb figyelemmel legyenek a meglegyek s a szükségessé vázó intézkedéseket. A hol pedig a rendelkezésként szemben mulasztást tapasztalnak, ott a szigorú megtorlás nyom-ban kell hogy következzen. Így — reméljük, hogy meg fognak büntettni a Doman testverek béresei, akik B-gyarmaton ápril 26-án kora reggel a szörűre szalmavést áramtolt, s ott melegedés céljából tüzet raktak, mely tüz tározások után továbbapózt, s hogy a kizlak közt nagyobb kárt nem okozott s esetleg a szörűre szalmavést esélyességét nem hozott, csupán a szörűre lénnek, s a tározóság helyszínen való gyors megjelölésnek tulajdonítható. Szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy a tűzrendőri szabályok ne csak a papíronon álljanak: a szalmas fedelek, melyek betöltésüknek étterdek jubileumát állik, eltávolításának, egy a rozslt épült vesélyes körtek, melyek egész tükjüketek produkálnak, lebontassanak és átalakítsanak, a kemény tisztítás is legalább évnegyedeként egyszer vizsgálat alá veendő lenne.

Zárvezgő. Ápril hó 20-án lett megtartva főszá-telendő Kammerer Ferenc kerületi esperes tanfelügyelő előkötése alatt a szendehelyi rom. kath. iskolában az évi zárvezgő, mely alkalommal nagy örömmel volt hallható a frank nyelvű tanoncok felelete. Kik a törvény által előírt minden tantárgyból magyarul praecis feleleteket adtak, a mi valóban nagy dicserővel válik a köldöben is közbecsülésben álló Valcz Ferenc k. tanító urnak.

U vasuti menetrend. Május hó elejétől az estergom-nán-balassagyarmati vonalon a menetrend köv-eztől lesz: az addig reggel 4-ór induló vegyes vonat ezentől 4:45 p. indul s Estergomba ér 8 ó. 40 p. kor Budapestre pedig 11 ó. 45-kor. A Bécs felé menő gyors-vonat utasai Est.-ban 30 perczet várnak. A reggel 8 ó. 43-kor induló személynvonat Estergomba ér 12:30 p-kor s Budapestre ér gyorsvonati csatlakozással d. u. 2 ó-kor személynvonati csatlakozással pedig 3:28 p. várakozás ut. 5 ó. 37 p-kor. Bécs felé indul 3 ó. 29 p. a d. u. 3 ó. 35 p. ind. vegy. vonat Est. ér. 7 ó. 49 p. s 16 per várakozás után Budapestre gyorsvonat indul s ér. 9 ó. 30 p. a személynvonat 10 ó. 25 p. éjjel. Bécs felé 1 ó. 33 p. várakozás a személynvonat. Vissza felé a Budapestre este 9 ó. 40 p. induló vonat Estergomba ér 11 ó. 59 p. s 5 ó. 38 p. vár. után indul és ér. Balassagyarmatra d. e. 0 ó. 35 p. vagy egy másik szem-vonat indul 6 ó. regge Est. ér. 8:18 p. s 53 p. vár. után indul s B-Gyarmatra ér. d. u. 1 ó. 20 p. a gyors-vonat pedig indul 7 ó. 30 p. Est. ér. 8 ó. 58 p. s utasai B-Gyarmatra ér. d. u. 1 ó. 28 p-kor. Végre egy személynvonat indul d. e. 9 ó. 20 p. Est. ér. 11 ó. 25 p. vár. 4 ó. 10 p. s B-Gyarmatra ér 7 ó. 28 p-kor, a gyorsvonat pedig ind. d. u. 2 ó. 5 p. Est. ér. 3 ó. 27 p. vár. 8 p. s utasai B-Gyarmatra ér. 7 ó. 28 p-kor.

Török parancs. A n-körtől ér. egyház levéltárában Korcsai Kálmán n-körtől ér. lelkész az egy szigorú rendeletet talált fel a 17-dik századból. A rendelet szó és betűszerint a következő: „Az meghirt falusi és több szomszárunkbeli falusi biraknak, hódott jamba-roknak adomást. Mi az a hatalma és győsbetűtellet vitézködő Török Csaszarunknak Szachényi Holoki Bajaki és Hatvani Végvársainak Praesidióminak mostani helytartó-jának az Tekintés. az Nagyság vizetl Ibrahim Hassan Kajmankajna Képbeli embere vitézl Halj Ikh és c. Ti vasaros Palotaj, Körtözy, Saraciny, Szentpetri és több falusi birak polgarok. Ezen emores parancsola függő levélünkkel laivan, azt eszelebbe vegyitek hogy a bir monással tartoztokot ide be Szecsenyben Török lakik. érteltök hogy Korponai Kapitany Balassa Halint Grotf ur s Nagysága tilalmazza a hirt meghordany ide köldöben Szecseny várában, azért ti az es Nagysága ebbely parancsolatját elő ne vegyitek, mert ti magyarak-on kart leztek, mivel ha meghertendők hogy kátona jar köldetek salujtkában és a hirt meg nem hozzatok kist a karo, nyarsban szarattot meg, Isten velünk. Szecseny 1898-ban 18 may. Idem küt supra.

Magántisztviselők mozgalma. A lapokból tudjuk, hogy a magántisztviselők körében mozgalom indult meg részben, hogy erkölcsi tekintélyüket fokozzák és szilárdítsák, részben, hogy anyagi helyzetüket nyugdíjintézet létesítése által biztosítsák. A főtársasban e célra bizottság alakult, melyet a kormány is támogat, mely bizottság a vitéket is szervezésre szólította fel. E célból a b-gyarmati pénzügyesek és a bizottság intézetek fő-ögrnökségei ápril hó 15-ikén a takar-k és hitelintézet helyiségekben értekezletet tartottak, melyben résztvettek az összes pénzügyesek igazgatói, a Generáli és Kúncion főgrnökei és kettőnek kivételével az összes megalapítva-vevők. Az értekezlet kimondotta, hogy csatlakozni a megalindult mozgalomhoz s mielőtt a nyugdíjintézet alapbányái megjelennék, azt alapos tanulmány tárgyra teszi, addig is megbízhat Vajda Vilmos urat, hogy a budapesti bizottsággal tartsa fenn az összeköttetést és esetről-esetre hívjon össze értekezletet a további teendők megbeszélésére végett. Mi a mozgalmat rokoncseres figyelemmel fogjuk kísérni és nagyon fogunk örölni, ha a magántisztviselőknek sikerülend céljukat elérni.

Szerkesztői Zsemet.

Sztrak. A költeményt nemcsak gyöngének, de személyes- és egészen helyiérdekeknek találjuk. A benne foglalt értekezletet és személyes műlirikumot legfeljebb Csibukbáza értenék meg. Sajnáljuk, de nem köldöbeljük.

Horváth Danó,

felelős szerkesztő.

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Rémszén-társaság Budapestben.

Az első hazai biztosító-társaság, mely kizárólag baleset és munkásbiztosításokkal foglalkozik.

1.000.000 korona teljesen befizetett alaptőke.
A nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Rémszén-társaság.
Vizsgált baleset ellátási bizottságok által vezirek. Alap- és működési munkakapcsolás vezetője pedig:

I. Egyeszesen biztosítást a hivatalos foglalkozás közben vagy utána baleset esetén.
II. Működésük baleset biztosítások szállítását és togeri utazások tartamát.

III. Csoporthoz baleset biztosításokat.
IV. Szállításai költségeinek biztosítását.
A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Rémszén-társaság balesetbiztosításokat 18-61 életek kist a biztosítandó személyek tükjéről és orvosi vizsgálat után a legkisebb díjak mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál a társaság rendkívüli előnyöket nyújt. Példá:
Hagy ügyvéd, baleset, balesetbiztosítás, kereskedő, tanács, pap, szerkesztő díjtétel az 1 kor-kapitányi osztály szerint a köv-eztől biztosításokért és pedig:
Gyors koronán után baleset biztosítására 230
15.000 koronán után állandó munkakap-
telenség tartára 10.000 koronán 10.000

5 koronán napenkénti kártalanítás.
Értékelési munkakapit. osztára s koronán 1.000
A biztosítások egy éven való köldése esetén koronán 24-— Siet a biztosítások öt éven való köldése esetén
Értékelési osztára koronán 18-— Siet a biztosítások öt éven való köldése esetén
Értékelési osztára koronán 16-— Siet

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Rémszén-társaság vállalkozás szoronyabb anyagi viszonyok közt elő egy-ékek mint tisztviselők, ügyvédek, kereskedők, kispapok, munkas-egyéb életbiztosításokat eszközöl bebiztosításokkal.
I. Halálesetre életbiztosítást tartó díjazással.
II. Halálesetre korlátozott tartama díjazással.
III. Halál- és élet eseteire korlátozott tartama díjazással.
IV. Gyermek kizárólagos biztositások korlátozott tartama díjazással Példá:
Egy 30 éves egyén az 1 táblázat szerint 20 éltér 10 krt heti díjért biztosítást kaptat 316 krt 158 frt tükét, 40 éltér 30 krt heti díjért 2.316 639 koronán 316 frt tükét, 50 éltér 30 krt heti díjért 3.316 945 koronán 474 frt tükét, 1 koronán heti díjért 5.316 1540 koronán 1 frt tükét.

Bővebb felvilágosításokat a prospectusok nyújtanak. A-lyek a társaság igazgatóinak, továbbá az Elő Magyar Államnép Biztosító Társaság — a Bécsi Biztosító társaság és a Magyar Francia Biztosító Rémszén-társaság minden ügyvénkel — mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Rémszén-társaság képviselői! — kapható és kizárólag bármelyik legyén és díjmentesen megküldetik.

3850—1892 évek.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szecsenyi kir. járásbíróház mint teleküzési hatóság köldöbire teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szekus Erzsébet lelt. Király Antalné végrehajtónak szecsenyi elleni 68 frt 9 krt tokekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék (a szecsenyi kir. járásbíróház területén levő a városi 41. és 42. tükben A. I. laura alatti ház és beitelékre, a végrehajtói törvény 156 § a alapján egyben 160 frt, az napon ezen számú tükben 1 sor 1075 hrsz alatti ingatlanra a végreh. tör. 156 § a alapján egyben 120 frt és az napon ezen számú tükben 1 sor 1091 hrsz alatti ingatlanra a végrehajtói törvény 156 § a alapján egyben 120 frt, továbbá a városi 165 sz. tükben A. I. sor 1100 hrsz. al. ingatlanra egyben 40 frt és az napon ezen számú tükben 1 sor 1101 hrsz. alatti ingatlanra egyben 80 frtban eszemmel megáldatott kiadással abban az árverés elrendelés és hogy a felekbe megjelölt ingatlanok az 1893 évi május hó 12. napján d. u. 3 órákor Varsány közszáhi közszáhi megváltandó nyilvános árverésben a megáldatott kiadással áru alól is eladhatni fog-nak.

Árverési szándékokat tartoznak az ingatlan becsárjának 5-12, azaz a kizárólagos, vagy az 1891 LX t. c. 43 § ában jelzett árvalomány alatti és az 1891 évi november 1-én 3333 sz. a. helyi igazgatói-művelési rendelet 6 § ában kijelölt ovdékképes értékpapírban a kiadással kezébe letenni, vagy az 1891 LX t. c. 170 § a értelmében a balesetnek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiadással szabályozott elmer-vényt átadogatni.

Kelt Szecsenyben, a kir. járásbíróház mint teleküzési hatóság 1893 évi december hó 27-én.

Érdemes minták, magva vizsálatának legyén és barmostása.

Diaszón felszerelt mintakönyveket, mely még eddig nem létezett, szabványos barmostással.

Nem csak kivétel engedelményt 3/4, vagy 3/4 frt mé-térrel, agyaztatás szemi ajándékokat szabványok, mint az a díjazott versenyek, ártételeknek szabványok, és rendez határo-zott árakat tartók, hogy minden bevezet verem jó, olcsó áru vásárolhat, Asztal kerem csak mintakönyvet köldeni.

Összekötő a kettő áruérdékes leteleköt a verseny-tárgy

Ruha kelme szöveteleknél

Peruvia és Dönting a magas klerus ruháit, női ruháit és a ca. és kir. hivatalnokok, veteránok, toldotok, toldotok, csod-16 díjazott ruháit, agy posztók: teke és jász asztalok, a hintók betonsáka. Loden: vízmentes vadász öltözék, mosó-kelmék, újítás Példa 4—14 frlt stb.

Kijáratlan, jó tartás, társaságjól adóvetés (a nem roconot mely a varrási díjat sem érdemli) olajt vásárolni, fordítajon

Stikarovszky Jánoshoz Bránbén.

(az Manchester Oesterreichi)

Legnagyobb posztógyári raktár, 60 millió frt értékű Nyilvánított a gyár nagyzerő kiterjedését és kasszai képességét, hogy nagy baleset az európai kivitt legkiterjed-tebb gyáry szörűt az állományok kezdése, a kammeram, szabó kelmék a nagyzerő kiterjedését, saját barmostása, agy szörűt a 6 frt elcsorolnak bővebb meggyőződésére a meggyőződés meggyőződés, a köldöket, adandó alkalommal, nagykiterjedésű balesetbiztosítást, mely 187 nyázt foglalkoz-tat, megkötik.

Meggyőződés oktatási melletti kiterjedés.

Levelezések német, magyar, cseh, lengyel, olasz, fran-czia és angol nyelven.

6—20

1037—1893. sz.

Pályázati hirdetmény

B-Gyarmaton általános folyán meggyőződett ré-rosi orvosi állásra emelendő pályázatot nyitok, felhívom önköföggön pályánki kizárókat, hogy az 1893. évi I. t. c. 9. §-a illetve az 1878. évi XIV. t. c. 113. §-ában köldött képesítésekkel a eddigi működéseket igazoló okmá-nyokkal felszerelt kérvényeket május folyó évi május hó 26-ik napjig nyújtsák be mert előkötés értekezlet kérvényét figyelembe nem veszek. A választás határideje 1. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 óráját B-Gyarmati nagyközség tanácstermébe tudni ki.

Városi orvos felvétele évi 200 frt, ha a beteghez megy 40 krt, ha beteg megy az orvoshoz 20 krt. díjat szedhet esetenként: tartozik azonban az összeirt szegény betegekkel ingyen gyógyítani.

B-Gyarmaton, 1893. évi április hó 16-án.

Baintner Arnold, főszolgabíró.

Platinfesték

(különféle színekben)

ezen festék legújabbak és legtartósabb a fa és vas befestésére. Különböző ajánlható gazdasági-gépek, locomobilok kocint stb. részére. Kapható 2¹/₂ kilos dobozokba kilója 48 kr.

Carballineum

a legjobb conserváló és mázoló-anyag, szindelytetők, kerítések és egyéb a nedvességnek kitett fatárgyak részére. Övszer a fuzus, tapló és kórhadás ellen. Kilója 16 kr.

Barostyánlakka

(6 különféle színekben)

a szobák padlózata befestésére igen alkalmas színpényes és tartós. A padlózati a befestés után 3 órával tökéletesen szárad. Kilos doboz 1 ft.

Ülőpedett kancsokaj, továbbá minden színi olajban tart festékek 1/2, kilos dobozokba kilója 36—40 kr.

Carbolsav 100%, sárga és zöldgállez

fertőtlenítésre igen jutányos áron nagyban és kicsinyben. Fiumei és Hoffmann-féle rizs keményítő, valódi szegedi, barna, sárga és fekete színezőanyagok jó száraz állapotban egyenlően cukor, kávé, rizs, mandola, mazsolya, rum, tea és minden a fűszer szakmába vágó árukat, legjutányosabb napi áron és a legpontosabb kiszolgálást mellett ajánl.

Kelt B.-Gyarmaton, 1893. évi április hó 28.

Hummer Mihály,
fűszerkereskedő, Kossuth-ter.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudására bizoni, miszerint helyben a Kossuth-utczában, a Halassza-szálloda épületében a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vaskereskedést nyitottam.

Raktáramon hol mindennemű gazdasági eszközök, konyha berendezések, valódi Sack és Gubicz ekék a legjutányosabb árak mellett mindenkor kaphatók.

Továbbá raktáramon a legjobb gyártmányú varrógépeket tartom, melyeknek jóságért kezesseget vállalok.

Pötlőrkévésem oda irányul, hogy jó áruk és pontos kiszolgálás által a tisztelt verő közönség bizalmát teljesen kiérdemelhessem.

Becsés pártfogását kérve, maradtam

B.-Gyarmaton, 1893. április hó 11-én.

teljes tisztelettel

Alt Adolf, vaskereskedő.

Magas jutalékot, 7

esetleg szabott fizetést adunk ügybőklőknek, kik törvényileg megengedett sorjegyek részletezését melletti eladásával foglalkozni hajlandók.

Fővárosi váltózárti társaság Adler és Társa Budapestben.

Eladó egy teljesen felszerelt

cséplőgép

8 lőreű géppel, mindkettő Hornsby et Sons gyárból kitűnő karban. Megtudakolható és megtekinthető Leosonczon az ottani gőzmalomban.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására bizoni, hogy

női-szabó üzletemet

a Mútczán, Makray Sándor-féle hában megnyitottam.

Ajánlom magam mindennemű női ruhák u. m.: angol és francia divatszereit utczai, ball, társalgó öltönyök, valamint legújabb divat kabátok, blazer, pellerin, rotunde stb. továbbá női amasonok teljes készlettel és kellő pontossággal jutányos árak mellett készítésére.

A nagyérdemű közönség nagyrabecsült pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Blazsik Mátyás, női szabó.

Minden újságolvasónak nélkülözhetlen!

A legújabb teljes magyar

LEXIKON

Az Athenaeum KÉZILEXIKONA

A tudományok enciklopediája

különös tekintettel Magyarországra.

Szakszótárak közreműködésével szerkesztett

KÉT KÖTET

Dr. Aczady Ignác,
a magy. tud. akad. lev. tagja.

KÉT KÖTET

96 térképpel, színes és fekete műlappal és táblázattal.

Ára hárve 12 ft. — Két díszes és erős felbőröltetésben 16 ft.

A Kézi Lexikon

becsületes és iránva teljesen a magyar közönség szükségletéhez van mérve.

A Kézi Lexikon

Megjegyzésvárt, írók névtárát stb. teljesen pótol.

A Kézi Lexikon

a német Conversation-Lexikonoknak nélkülözhetlen magyar kiadású kiadású képezi.

A Kézi Lexikon

3840 hasznos művelet, 32 térkép, 16 színes melléklet, 34 kétdolaj fekete képtáblát és 14 táblázatot tartalmaz.

A Kézi Lexikon

Darvai Armin könyvkereskedésében B.-Gyarmaton kapható.

A Kézi Lexikont

Darvai Armin halandó-gyarmati könyvkereskedése 1 forintosa havi részletekre is szállítja.

724 1893. évi az Árverési hirdetményt hivatalok.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy, a b.-gyarmati lakarepénztár, és a csatlakozott b.-gyarmati népbank igazgatósága mint végrehajtatóknak Silberer (Stévan) Adolf és Silberer Samu végrehajtását szavazó ellen 400 frtnyi tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtást ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő, követhető ingatlanra a bíról Árverést elrendelte, ugyane a b.-gyarmati 344 útkörben Silberer Adolf és Silberer Samu nevekre ir. 1. 378 ft. és 315 ft. népezer. háza és birtokaira a csatlakozott adóhivatalnyitvány szerint 1904 frtnyi kiadású árban azan tulajdonosai hogyha a b.-gyarmati lakarepénztár az Árverést meg nem tartaná és a csatlakozott b.-gyarmati népbank képviselőinek kívánságára 400 frtos követelés a jár. kielégítése végett megtartandó. A 2219/937 sz. a Silberer Anna javára 14 sorral bekebelezett haszonélvezeti és Silberer Izrael javára 10 sorral bekebelezett lakhatási szolgalmi jogot megjelölt jelölésű követelések teljes kielégítésére a végrehajtást törvény 163 ik §-a értelmében 800 frtnyi ássaeg megállapítását és kimondatik, hogy a mennyiben a ház a birtok a szolgalmi és a haszonélvezeti jog fenntartásával olyan árban adatik el mely a szolgalmak telekvi bejegyzését megelőző teher terékkel felezetése fent meg állapított összeget meg nem hti, az Árverési hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi és haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a kitért határnapon utabban elárveresítettéi rendelt, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi május hó 10-ik napján d. e. 9 órákor a b.-gyarmati kir. törvényszék telekvi perterében megtartandó nyitvasas Árverésen a megállapított kiadások áron alól is adósnak fogznak.

Árverési szándékukok tartoznak az ingatlan becsérték 10% vagyis 120 ft. 10 kr. kitépénzben, vagy az 1891. I. X. ca. 12 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 33 ft. az a. kelt igazgatósági rendelet R. §-ában, kijelölt utalékképen értékpapírban kiküldött kezébe letenni, avagy az 1891. I. X. ca. 170. §-a értelmében a bánapzatnak a bírósággal előzőleg elhelyezkedési kiállított szabványú elismervényt átadogatgatni.

Kelt B.-Gyarmaton a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1893. évi február hó 26-ik napján.

Kökök község roll urbéresei tulajdonát képező s a kökök bialában fekvő völgyerdőbe 20 hold terület levén kirágyanló, ezen területen kirágyolt tölgyfából nyerendő csuér értékesítése czéljából Kökök a község bizálmál 1893. május 15-én nyitvasas Árverés tartatik, melyre a venai szándékozók meghívának.

Eladó esetleg bérheadandó

urllak.

Nagy-Szalotán, Zelyomvármegyében, helyben vasúti állomással, a szilácsi fűrdőhöz 85 percz vasúti távolságra, birtokosa néhai Platby György által molid anyagból pár év előtt épített, 11 szobából álló, s mellék épületekkel bőven ellátott, nagy holdnyi kiviló karban, lévő lombos, gyümölcsös és zöldség kertel körülvett, s azonnal átvethető urllak szabadszoból eladó, esetleg bérbe adandó.

Az általánlag vagy bérbe adással megran bízza Zideborny József jómagigazgató Nagy-Szalotán, ki is szóbeli vagy írásbeli bővebb értesítéssel is szolgálnak.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati Népbank részvénytársaság kiskereszt utczai külön laképülete, mely három tágas és világos szobából, konyha, étel-futakura és pincze helyiségekből áll, — külön udvarral, — azonnal bérbe adatik. A feltételek a Népbank helyiségében megtudhatók.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszteltet értesíteni, hogy mindennemű

bel- és külföldi szövetek,

ugy a tavaszi mint a nyári időnyre nagy választékban megérkeztek s igen tisztelt megrendelőimnek jutányos árak mellett pontosan szolgálhatom ki, feltéve ha becses megrendeléseikkal szerencsésültem, főtörvényem leendő megelégedésüket kieszakoln.

Továbbá álltam főnem szövetekből egész öltönyök és felöltők jutányos áron megrendelhetők: nadrágok 6 ftól 12 frtig, egész öltönyök 18 ftól 40 frtig.

Kelt B.-Gyarmaton, 1893. márciusus hó.

Dudás Samu,

sző szabó

Ulete Mútczán Horcseller hában a szála mellett.

Meghívó.

A b.-gyarmati Népbank részvénytársaság 1893. évi május hó 7-án delelőtt 9 órákor Udass-Gyarmaton, a városkúcsnak tanácsstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgyak:

1. A b.-gyarmati Népbank részvénytársaságának a b.-gyarmati Takarékszövetkezet részvénytársasággal való egyesülési ügyének újabb tárgyalása.

2. Az alapszabályoknak a b.-gyarmati kir. törvények mint kereskedelmi bíróság 1436/1893. sz. végzése értelmében módosítása.

3. Indítványok, melyek az alapszabályok 47. §-nak 10-ik pontja szerint a községölét 15 nappal megelőzőleg benyújtattak.

Kelt B.-Gyarmaton, 1893. évi április hó 8-án.

A b.-gyarmati Népbank igazgatósága.

* Az alapszabály tervezet az indítást ajánlt helyiségben a közgyűlés napján d. e. 12 óráig megtekinthető. 3-3

„ZACHERLIN.”

a legjobb hírű szer minden rovar ellen.

A csodás hatású „Zacherlin” bsmertető jelei: 1. a lapocstall palancz, 2. a „Zacherl” nár.

A palancz árai 15, 30, 50, kr. és 1 ft., a Zacherl-füvő 30 kr.

Kaphatók: B.-Gyarmaton Pelsenburg Tivadar, Bachár Gyula, Bayer Károly, Bankó József, Cservenyák György, Edebführer Lajos, Hummer Mihály, Kanitz Odón, Szommer Károly és Winter Armin. Ipolyagyon Dombo Károly, Balgótárján Hulecsy Gusztáv, Botli és Majernik, Mandl Gábor, Okolicsány Ludvig, Grossberger Miksa, Kócsy Dániel. Szécsényben Popovics János, Deutch Sándor és Kugel J.